

MARKNADSSOCIALISTISK DEMOKRATI (Ett diskussionsunderlag)

För att underlätta lokala initiativ – snarare än konkurrens – bör företag kunna *köpa produktionsmedel* och *sälja produkter* på en fri marknad samt *betala ut löner* – under förutsättning att *företagen själva*

1. *inte kan köpas eller säljas* (det skulle ju delvis vara en handel med människoliv)
2. *ingår i ett socialt fördelningssystem* där vissa produkter (inkl tjänster) kan vara helt kostnadsfria
3. *är demokratiskt styrda inifrån och utifrån* av alla *konkret* berörda och med hänsyn till miljön.

Punkt 2 och 3 fungerar dåligt om inte punkt 1 är uppfylld. En lösning skulle i så fall kunna vara att *frigöra företagen* (inkl hyresfastigheter) *från deras ägare* i en demokratisk process enligt punkt 3, varvid punkt 2 bör garantera företagens överlevnad. Men det senare är svårt att uppnå innan punkt 1 är förverkligad. Det krävs därför en *positiv växelverkan* med ett *kontinuerligt engagemang* för att åstadkomma en utveckling i riktning mot marknadssocialistisk demokrati enligt ovan. Detta bör vara en kreativ process (som kan pågå i stort sett överallt) där redan *fungerande demokrati försvaras* och där innebörden av punkt 2 och 3 så småningom blir allt klarare. Eftersom lokal demokrati och fri marknad är oförenliga med planekonomisk resursfördelning ställs tex stora krav på att punkt 2 kan bidra till en acceptabel utjämning av den ojämna fördelning som en fri marknad kan åstadkomma. Här är punkt 1 avgörande, och dess krav skulle tex kunna uppfyllas av särskilt utformade ägarlösa stiftelser styrda enligt punkt 3. Stödgarantier till dem (mot garanterad överföring till samhället av överskott som ej investeras) skulle kunna bli en del av ett nytt demokratiskt fördelningssystem. Det gäller att stimulera ett intresse för den typ av företag som kan ingå i det.

(Ett motsvarande synsätt utvecklas i »[Ekonomihandboken](#)« av Sten Ljunggren och Johan Ehrenberg, [ETC.](#))

Stockholm, maj 2007

[Bo V Herlin](#)